אפשר. לכן כדאי יותר לעשותו שותף. אחרי כן עלה אל רב־המלחים וביקש ממנו להעבירו ממשמרת הבוקר כי יתכן וידידו יבוא לקבל את פניו בנמל.

למחרת בבוקר, כאשר זרחה השמש, כבר היה איציק עומד על רגליו. מאשנב תאו השקיף אל ההרים המתקרבים. מפרש של ג'אנק חלף על פני האשנב; יתכן שלא זי בסנונית אחת כדי להביא אביב, אך די בג'אנק אחד כדי להביא את הונג־קונג. סירות סיניות עתיקות אלו, הקרויות ג'אנקים והשד יודע על שום מה, נושאות עמן מפרש אחד גדול התפור טלאים טלאים בידי בני המשפחה, המתגוררים כולם בתוך הסירה. הג'אנק הוא לא רק כלי תחבורה אלא גם בית. יש סינים, כך אומרים, שנולדים בג'אנק הזה, גדלים בו, מתחתנים בו, מולידים בו ילדים ומתים, בלי שכף רגלם תדרוך על קרקע מוצקת. אם ג'אנק כזה חולף על פני האשנב, סימן שהונג־קונג באמת קרובה מאוד.

עלה על הסיפון ונשען במרפקו על המעקה. יופי כזה רואים רק בתמונות. ים כחול־פרוסי, שמים אפורים בתכלת. הצוק של הונג־קונג צומח מתוך הים כמו עץ, כמו מפרש של ג'אנק. גם הוא מטולא. הנה טלאי של ירוק כהה והנה טלאי של חום בהיר. פס נוצץ של כסף חוצה את השלאים. זוהי רכבת הכבלים. מאחורי הצוק — קאולון והיבשת הסינית. קוביות קסנות, קוביות קטנות של בתים קטנים נשפכו באי סדר על קאולון. מיד מרגישים שילד סיני שיחק כאן בעוד שממול, בהונג־קונג, הקוביות אינן מפוזרות אלא מסודרות. כאן שיחק ילד אנגלי, שהקים לו גורדי שחקים עם הרבה קומות. הניגוד בין הונג־קונג וקאולון נראה מרחוק כמו ניגוד עקרוני, כמו אידיאולוגיה, כמו שני עולמות שרוצים, אבל אינם יכולים, להיפגש.

בין היבשת לבין האי מפרידה תעלת מים מלאת תנועה. ארבות נוסעים עם מעשנות גבוהות, וגלגל מים בירכתיים, מזכירות לאיציק את נהר המיסיסיפי כמו שהוא מופיע ב־ספרים של מרק טוויין. שתי ארבות נפגשות ברגע זה בלב התעלה, כשכל אחת מהן מפליגה לתוך הנגדי, וקול צפירה מנסר את האויר. כך מברכות אוניות זו את זו לשלום. הלאה יותר, מבריקות בזוהר צבע אלומיניום, טור של משחתות ואוניות־מלחמה בריטות. שני אחירונים חגים ממעל והליקופטר מזמזם. יש גם המון ג'אנקים. שנים־שלושה ג'אנקים מתקרבים לטולון, מקום לחטוף קצת פרנסה ליד האוניה הגדולה. ג'אנק אחד הדביק את טולון ומשפחה שלמה, אב, אם וארבעה ילדים בבלואי־סחבות, מציעים ל־עומדים למעלה, ליד מעקה הסיפון, סלי פירות טריים.

הנוסע מכתן את האוניה לרציף. איציק ירד לתא לראות אם פייאר נמצא על משמרתו. סוכם ביניהם שבכל מקרה של סכנה, ישליך פייאר את החבילה לים. מצא את פייאר יושב על מיטתו ומטליא גרב. מתי שפייאר חיפשי מעבודתו, הוא מטליא גרביים. זה אצלו סימפטום ניברוזי כמו מיצמוץ עינים אצל העצבנים. מתוץ לגרביים היה הכל בסדר ואיציק חזר אל הסיפון, כשעיניו מרצדות ואזנו קשובה. האוניה כבר נקשרה לרציף. הנוסע ירד במדרגות העץ וברוך בירך לשלום שני פקידי מכס ושוטר שעלו. שום דבר לא היה חשוד, הכל נראה בסדר.

כל היום נשאר איציק על הסיפון, בצהריים התחלפו. איציק ירד לתאו לאכול את ארוחת הצהריים שהובאה אליו על־ידי נער הסיפון ופייאר עמד על המישמר. האשנב נשאר פתוח והחבילה מונחת בצד.

היום עבר. לילה, חצות. קול עמום עולה מלמעלה, רעש מנועים. עדין פורקים. כל הלילה יפרקו ובבוקר יפליגו ליוקוהאמה. איציק הסתכל בשעונו: חמש דקות לפני חצות. עלה ברגליו על המיטה, והוציא ראשו מן האשנב חוצה. צד זה של האניה פנה לכיוון הים, שהיה שרוי באפלה ורק אורות הניאון של האי ריצדו בעליזות. מישהו השתעל למטה. ג'אנק ללא מיפרש התקרב בשקט. דמות אפלה בירכתיים חתרה במשוט בודד כבזנב. הג'אנק התחכך בצלע הברזל של האוניה. כהרף עין השליך איציק את החבילה למטה וראה אותה נעלמת בתוך גל של סמרטוטים. הג'אנק המשיך בדרכו, בלי להעצר. עבר את האוניה, הסתובב, ונבלע בחושך.

★ ★ ★

הרחקה שבאה לאחר שהמ־בצע הסתיים היתה שהה מיל־יון לפחות. עכשיו אפשר להתפנות להנאות החיים. אבל צריכים לדחות את זה עד שיגיעו ליפאן. לאחר שפירקו את המטען, הפליגו ליוקוהאמה. בצהרי היום השני נכנסו לנמל יוקוהאמה והיה להם שם מזל גדול שהמספנה כבר היתה פנויה. הכניסו את טולון לתוך אמבטיה של נפילים ועזבוה שם, טרף לבעלי מלאכה.

כבר ביום הראשון מצא לו איציק יפאנית קטנה וחמודה בשם מוציקו סאן, שדיברה אנגלית רצוצה, ונסע עמה ל־האקונה. טוקיו. כבר היתה לו לזרא והאקונה עמדה אצלו בתור, כיוון שראה את שמה פעמים רבות על עלוני הפיר־סומת של לשכת התיירות. ארבעה שבועות באכסניית־אורחים באטאמי, טיפוס בהרים, רחצה במעיינות חמים ושייט באגם אשי בחברתה של מיציקו סאן, חלפו כה מהר, שהלב רצה לבכות. אבל טולון כבר היתה מוכנה ובמארסיי חיכו לו שמונה מאות דולר.

★ ★ ★

הדרך חזרה גדושה היתה, כפי שציפה, בסערות ים. האוניה נתקעה בתרטומה ישר לתוך רוחות המונסון. גשם זלעפות שטף את הסיפונים בהפסקות קצרות, במשך שבו־עות רצופים. טלטלה גדולה, למעלה מהממוצע הרגיל, טיל־סל איתם המונסון בים ההודי, ושוב עברו לחישות מפה לאוזן, שהקצין הראשון הקיא (פעמים במשך שלוש שנים! האיש מזדקן והולך).

בים האדום נרגעו הגלים והחיים חזרו למסלולם הרגיל. איציק חזר לשכב עם מזרונו הפרטי על סיפון האוניה.

המחשבה הטרדנית הישנה, על תוכנה של החבילה שהוא מבריח להונג־קונג, לא נתנה לו מנוח. „מה יש בחבילה זו, שהיא שוה לבעלי הסירה כל כך הרבה, שהם מוכנים לשלם שמונה מאות דולאר רק כדמי משלוח?" כך היה איציק מהרהר. „אם נעשה חשבון פשוט וניכ שהם משל־מים בשביל המשלוח עשרה אחוז מהרוח, צריך לעלות שויה של החבילה לכמה עשרות אלפי דולאר. מדוע צריך אני לסחוב להם את החבילות האלה תמורת עשרה אחוז? מדוע שלא אקנה מהם את החבילה בצרפת, אביא אותה להונג־קונג ואעשה קצת ביזנס על חשבוני? צריך להיות לי דם לקהת את הכסף שיש לי ולעשות ממנו עוד כסף. אם אני רוצה להגיע ליאכטה משלי כדי לעסוק בהברחות גדו־לות, אני צריך לפחות חמישים אלף דולאר וסכום כזה לא הולך ברגל. מדוע לא אגש לטירה ואקנה את החבילה ישר מהם? כמה שוה שוה להם, זה שוה גם לי. אפשר גם לצרף את פייאר לעסק, אם חסך לו קצת כסף בתיקו־גרביים."

עוד באותו ערב שוחח על כך עם פייאר, שהרעיון מצא חן בעיניו. לפייאר היו רק אלפיים דולאר וכמה מאות אלפי פראנקים צרפתיים, שגם אותם אפשר היה להמיר בדולארים בשעת דחק.

כשירדו לחופשת־חוף במארסיי, נסע איציק ישר לטירה. לשם בטחון, לקח עמו גם את פייאר, אבל השאיר אותו לחכות לו בהצטלבות. קבעו, שאם לא יחזור תוך זמן מסויים, שירוץ ויודיע למשטרה. הלך לבדו אל הטירה ברגל, כשהוא נושא עמו בכיס עשרים אלף דולאר.

הגיע אל שער הטירה ומשך במצילה. השומר הזקן עם להקת כלביו פתח לו, וכשראה את איציק, ברך אותו בקול, כי באמת כבר היו מכרים ותיקים.

„הנה לך החבילה ושמונה כאות הדולאר," אמר השומר ואיציק הבין שנודע להם מראש על בואו, כשראה שהכל כבר היה מונח אצל השומר בכיס.

„אתה יכול לספור אם אתה רוצה."

„רגע," אמר איציק. „אני רוצה לעשות אתך עסק אחר. אני לא רוצה להעביר את החבילה. אני רוצה לקנות אותה. כמה אתה רוצה בעדה?"

פני הזקן החזירו. „מה אתך!" התפרץ פתאום. „אתה רק מעביר את החבילה וזה הכל!"

„לא," אמר איציק בהחלטיות. „אני קונה אותה ממך, בכל מחיר שאתה רוצה ואעשה את העסק על חשבוני. מה איכפת לך? אני אקח על עצמי את סיכון המכירה. את הרוח שלך אתה כבר יכול להרחיה עכשיו."

הזקן נראה אובד עצות. לא ידע מה לענות. היה במבוכה גדולה, אבל אצל איציק היתה זו החלטה נחושה שיקנה את החבילה, אף־על־פי שהוא לא יודע מה יש בפנים. הביט בזקן וחיכה. שם לב שהזקן הולך ונרגע ומתחיל להרהר בדבר. אכן, לא טעה.

„אם אתה מוכן לשלם שנים־עשר אלף, אתה יכול לקחת את זה לעצמך. לא היית צריך לפתוח את החבילות ולראות מה יש שם. בשביל דברים כאלה משלמים אנשים ביוקר."

איציק לא רצה לגלות לו שעדיין אינו יודע מה יש בפנים, לכן לא ענה. בכיסו היו מוכנים עשרים אלף דולאר. כל כספו שלו, ושל פייאר. ספר שנים־עשר אלף ומסר לזקן, שלא הוציא יותר הגה מפיו, ומיד עזב את המקום. חזר כמעט בריצה, למקום בו חיכה לו פייאר.

כשנסעו יחד למארסיי, כיפר לו איציק את מה שעבר בינו ובין הזקן. כשהגיע לעיר, מיהרו מיד לאוניה, סגרו את עצמם בתא ופתחו בעזרת אולר את החבילה. בפנים היה מונח, עטוף בהרבה סמרטוטים, פסל קטן של בודהה, עשוי מאבן שחורה. שניהם הביטו זה בזה במועקה איומה. פייאר התחיל פתאום לצחוק.

„חה חה חה! מזל שהיו לי רק אלפיים דולאר ונשאר לי קצת חוש הומור. אני חושב שנדפקנו."

„לא!" אמר איציק. „לא נדפקנו. הם לא ידעו שאני רוצה לקנות את זה. אני לא יודע מה יש בתוך הפסל הזה, אבל אני בטוח שבעד זה בדיוק משלמים לי שמונה מאות דולאר. אני לוקח את זה להונג־קונג כמו שזה ושם נראה מה נוכל לעשות. זה לא פסל סתם. פסל סתם לא מברי־חים· רגע אחד..."

לקח את האולר וגירד בלהבו קצת מגבו של הפסל. האבן היתה רכה ופירור נדבק בלהב האולר. איציק הריח, הוציא את לשונו וליקק את הפרור. „לא נדפקנו," אמר. „אני צדקתי, זה כמו שחשבתי. זה משהו. זה אופיום, מורפיום או דבר חדש מסוג זה." גרד עוד קצת ונתן לפייאר לטעום. פניו של פייאר התעוו. היה לדבר הזה טעם מבחיל.

„נקח את זה אתנו להונג־קונג ושם כבר נמצא לו קונה. אל תדאג. אותי לא מסדרים בנקל."

★ ★ ★

הכל התנהל כסדרו והאניה התקרבה להונג־קונג. השעה היתה שעת צהרים וצל העשן שנפלט מהאורובה, פיזז על מעברולת הקצף, שהבורג השאיר אחריו. שני ג'אנקים קט־נים ואחד גדול בעל שני מיפרשים דלקו בעקבות הטולון. איציק היה מעוצבן יותר מהרגיל וכן גם פייאר. זו הפעם הראשונה לאחר זמן רב שלא היה מסוגל לתקן גרביים.

(המשך בעמוד הבא)

הֵם בָּאוּ הַלַּיְלָה

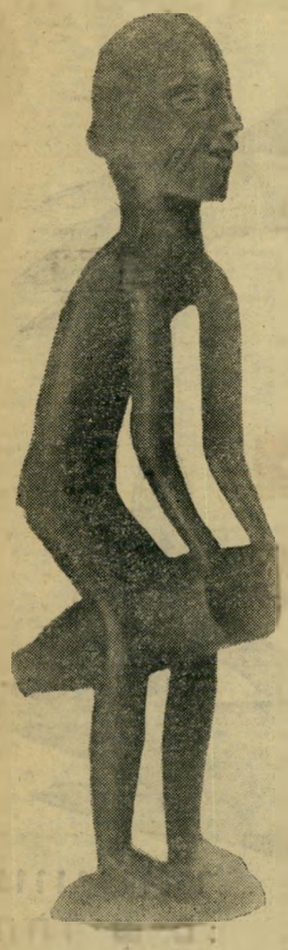

הֵם בָּאוּ הַלַּיְלָה בְּצֵת שֶׁהַ
טּוֹם
טּוֹם
יָרָה וְזָרַק
מִקָּצֶב
לְקָצֶב
אֶת זַעַם
עֵינַי
אֶת זַעַם יָדַי אֶת זַעַם
רַגְלֵי הַפְּסָלִים
מֵאָז
עַד כַּמָּה הָרַבֵּה מֵמֶנִּי
כְּבָר מֵת
מֵאָז הֵם בָּאוּ הַלַּיְלָה בְּצֵת שֶׁהַ
טּוֹם
טּוֹם
יָרָה וְזָרַק
מִקָּצֶב
לְקָצֶב
אֶת זַעַם
עֵינַי
אֶת זַעַם יָדַי אֶת זַעַם
רַגְלֵי הַפְּסָלִים.

ליאון דאמאס
(משורר כושי מגויאנה הצרפתית
המתגורר בפאריס)